

BADVATTENPROFIL FÖR
NABBENS BADSTRAND
MARIEHAMN, ÅLAND

Badvattenprofilen grundar sig på badvattendirektivet 2006/7/EG. Badvattendirektivet är antaget på Åland genom social- och hälsovårdsministeriets förordning om kvalitetskraven och övervakningen i fråga om vattnet vid allmänna badstränder (FFS 177/2008)¹⁾. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet förväntar sig att Nabben badstrand besöks av ett stort antal badande. Utöver detta kompletterar hälsoskyddslagen (FFS 763/1994)²⁾ samt konsument säkerhetslagen (FFS 920/2011)³⁾ den allmänna tillsynen av badstränder.

Bestämmelserna i badvattendirektivet och Ålands landskapsregerings beslut ÅFS 2008:70 fastställer att det ska uppgöras en badvattenprofil till 1.3.2011. Badvattenprofilen ska beskriva

- källan till möjliga föroreningar och utvärdera sannolikheten
- förekomsten och sannolikheten för blågrönalger och makroalgers uppkomst
- källan till kortvariga föroreningar och utvärdera sannolikheten samt undersöka orsakerna till dem
- samt badvattnets kvalitet på badstranden

i badvattnet och andra angränsande ytvatten till badstranden.

Utöver kraven i badvattenprofilen ingår även information om badstrandens utrustningsnivå, service, underhåll och användningsmöjligheter eftersom denna typ av upplysningar intresserar användarna. Badvattenprofilen beaktar de mikrobiologiska kvaliteterna, blågrönalger och sensoriska bedömningen sedan 2008.

På Åland fanns 2020 nio badstränder som uppfyllde FFS 177/2008; Bamböle (Finström), Bovik (Hammarland), Degersand (Eckerö), Gröna Udden (Mariehamn), Käringsund (Eckerö), Lilla Holmen (Mariehamn), Mariebad (Mariehamn), Nabben (Mariehamn) och Västerviken (Saltvik).

¹⁾ Gäller på Åland genom 1 § 1 mom. 6 punkten i landskapsförordning (2016:88) om tillämpning på Åland av riksförfattningar om hälsoskydd.

²⁾ Gäller på Åland genom 1 § i landskapslag (2016:84) om tillämpning på Åland av hälsoskyddslagen.

³⁾ Gäller på Åland genom 1 § 1 mom. 1 punkten i landskapslag (1998:8) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om konsument säkerhet (ÅFS 2016:27).

BADVATTENPROFIL FÖR
NABBENS BADSTRAND
MARIEHAMN, ÅLAND

INLEDNING

1. KONTAKTUPPGIFTER

1.1 Badstrandens ägare och kontaktuppgifter	Mariehamns Stad/Tekniska verk Elverksgatan 1, 22 101 Mariehamn Tfn 018-531 572 (Stefan Nordas) fornamn.efternamn@mariehamn.ax www.mariehamn.ax
1.2 Badstrandens upprätthållare och kontaktuppgifter	Mariehamns Stad/Tekniska verk Elverksgatan 1, 22 101 Mariehamn Tfn 018-53 10 (växeln fråga efter arbetsledaren) Tfn 018-531 599 (journummer) www.mariehamn.ax
1.3 Myndighet som övervakar badstranden och kontaktuppgifter	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) Norragatan 17, 22 100 Mariehamn Tfn 018-528 600 (kansli), 0457-313 5839 (miljöskyddsinspektör Magnus Eriksson) fornamn.efternamn@amhm.ax www.amhm.ax
1.4 Laboratorium och kontaktuppgifter	ÅMHM Laboratoriet Sundblomsvägen 31, AX-22 150 Jomala Tfn 018-32 880 laboratoriet@amhm.ax
1.5 Vatten- och avloppsverket och kontaktuppgifter	Mariehamns stad/Tekniska verk/VA-verket Elverksgatan 1, AX-22 101 Mariehamn Tfn 018-018-531 530 (VA-chef) Jouni Huhtala Tfn 018-531 599 (journummer) fornamn.efternamn@mariehamn.ax www.mariehamn.ax Jomala kommun PB 2, AX-22 151 Jomala Tfn 018-32 910 (växel), 018-329 129 (teknisk chef Michael Lindbäck) fornamn.efternamn@jomala.ax www.jomala.aland.fi

2.GEOGRAFISK PLACERING

2.1 Badstrandens namn	Nabben
2.2 Badstrandens kortnamn	Nabben
2.3 Badstrandens ID nummer	FI166478001
2.4 Adress	Lemlandsvägen, Mariehamn
2.5 Koordinater	N 60°11' 20.00' Ö19°95' 18.00'
2.6 Karta	http://maps.google.fi/maps/ms?hl=sv&gl=fi&ie=UTF8&msa=0&msid=209194561173283657777.00049c74f37599b8ecee9&ll=60.177038,19.80835&spn=0.492417,0.933838&t=h&z=10&iwloc=00049c7a104451629c2ae
2.7 Fotografier	Nabbens badstrand, xx.xx.2011 Nabbens badstrand, xx.xx.2011

BADVATTENPROFIL FÖR
NABBENS BADSTRAND
MARIEHAMN, ÅLAND

3. BESKRIVNING AV BADSTRANDEN

3.1 Typ av vatten	Hav
3.2 Typ av strand	Nabbens badstrand har en ca 145 m lång och mellan 60-100 m bred sandstrand. Ytan ovanför sandstranden är gräsbevuxen med enstaka buskar. Badstranden är godkänd av hälsonämnden den 25.09.1997.
3.3 Beskrivning av närmiljön och strandzoner	Badstranden ligger intill Lemlandsvägen i Hindersböle, Mariehamn. Badstranden är extremt långgrund med vass på båda sidor om vattenområdet. På sommaren kan båttrafik passera utanför det avgränsade badområdet.
3.4 Vattendjup och strömmar	På simområdet blir vattendjupet stegvis djupare, för att ca 200 meter ut från stranden vara 1,5 meter djupt. Simområdet är mycket långgrund med lite variation på grund av sanddyner på botten. Simområdet är utmärkt med bojar ut mot båtfarleden utanför. Vattendjupet varierar på årsbasis som mest ca 2 m. Under badsäsongen varierar vattendjupet med maximalt ca 1 m. I vattnet finns inte strömmar som inverkar på badarnas säkerhet. Den dominerande vindriktningen under badsäsongen är sydlig. Lite högre vågor kan uppstå vid hård sydligvind.
3.5 Badstrandens botten	Simområdets botten består till största delen av sand och övergår i lera längre ut. Dykare undersöker simområdets botten varje år innan badsäsongen inleds.
3.6 Badstrandens utrustningsnivå	Följande utrustning finns på badstranden under badsäsong: - två skilda omklädningsrum dam/herr öppet mellan kl.10-18 - 2 st omklädningshytter - 4 st toaletter (2st vid vardera omklädningsrum) - 2 st anslagstavlor - 2 st avfallskärl - 2 st livräddningsbojar - 1 st livbåt - Volleybollplan - Lekplats för barn
3.7 Badarnas antal (uppskattning)	Badarnas mängd varierar mellan 0 – 1000 per dag. Den livligaste tidpunkten på dagen infaller mellan kl. 12 – 16:00. På stranden finns dock badare från tidig morgon till sen kväll.
3.8 Badstrandsövervakning	Ordnad badstrandsövervakning sker dagligen under perioden 15.6–31.7 mellan kl. 10–18.

4. BESKRIVNING AV VATTENOMRÅDET

4.1 Havsområde	Östersjön
4.2 Vattenområde	Nabbens badstrand hör till Ålands havs inre skärgård. Placerad på östra sidan av Mariehamn i norra ändan av Slemmern.
4.3 Vattenvårdsområde	Åland Island Kod för vattenområdet: FIWDA
4.4 Ytvattnets egenskaper	Åland är omslutet av hav. Söder om finns Östersjön, öster om Skärgårdshavet, väster om Ålands hav och norr om Bottenhavet. Havsvattnet är bräckt med en salthalt på ca 5-6 promille. De långsiktiga trenderna för siktdjupet visar på minskat siktdjup samtidigt som klorofyll-a halterna har ökat.
4.5 Ytvattnets kvalitet	Överlag klassificeras kustvatten på Åland som måttliga. I inner- och mellanskärgården finns kustvattenområden som klassificeras som otillfredsställande och dåliga. Klassificeringen av vattnets ekologiska status utgår från biologiska och kemisk-fysikaliska kvalitetsfaktorer. Huvudsaklig påverkan av ytvattnet härstammar från fiskodling, jordbruk, naturlig avrinning och bosättning.

BADVATTENPROFIL FÖR
NABBENS BADSTRAND
MARIEHAMN, ÅLAND

5. BADVATTENKVALITET

5.1 Provtagningspunkt för uppföljning av badvattenkvalitet	Provtagningspunkten för uppföljning av badvattenkvaliteten sker mitt i badområdet där det finns flest badare. Provtagningsplatsen är utritad på bifogad karta. Badvattenprover har tagits från samma provtagningsplats sedan år 2008 och delvis även tidigare.																																																																																																									
5.2 Provtagningsfrekvens	Provtagningsfrekvensen är enligt nuvarande lagstiftning fyra prover per säsong. Det första provet tas ungefär två veckor innan badsäsongen inleds och den resterande delen tas med jämna mellanrum under badsäsongen (15.6–31.8). Förnyade prover har tagits ifall badvattenkvaliteten har varit dålig. Det har under perioden 2016-2019 inte tagits förnyade prover. En kontrollplan sammanställs innan badsäsongen inleds. I kontrollplanen antecknas alla provtagningsdatum. Provet bör tas senast inom fyra dagar från det förutbestämda datumet.																																																																																																									
5.3 Sensorisk bedömning av badvattenkvalitet	Det har inte förekommit några sensoriska anmärkningar på badstranden.																																																																																																									
5.4 Badvattenresultat från tidigare badsäsonger	<table><tr><th>Provtagningsdatum</th><th>Kvalitet</th><th>Temperatur +°C</th><th>Enterokocker cfu/100ml</th><th><i>Escherichia coli</i> cfu/100ml</th></tr><tr><td>2019</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>6.6.2019</td><td>Utmärkt</td><td>18</td><td><10</td><td><10</td></tr><tr><td>26.6.2018</td><td>Utmärkt</td><td>17</td><td><10</td><td><10</td></tr><tr><td>24.7.2018</td><td>Utmärkt</td><td>22</td><td><10</td><td><10</td></tr><tr><td>14.8.2018</td><td>Utmärkt</td><td>17</td><td><10</td><td><10</td></tr><tr><td>2018</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>30.5.2018</td><td>Utmärkt</td><td>17</td><td><10</td><td><10</td></tr><tr><td>27.6.2018</td><td>Utmärkt</td><td>16</td><td><10</td><td>10</td></tr><tr><td>25.7.2018</td><td>Utmärkt</td><td>23</td><td><10</td><td><10</td></tr><tr><td>15.8.2018</td><td>Utmärkt</td><td>18</td><td><10</td><td>80</td></tr><tr><td>2017</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>31.5.2017</td><td>Utmärkt</td><td>9</td><td>40</td><td>50</td></tr><tr><td>28.6.2017</td><td>Utmärkt</td><td>13</td><td>10</td><td>30</td></tr><tr><td>26.7.2017</td><td>Utmärkt</td><td>15</td><td><10</td><td><10</td></tr><tr><td>16.8.2017</td><td>Utmärkt</td><td>18</td><td><10</td><td>20</td></tr><tr><td>2016</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>01.06.2016</td><td>Utmärkt</td><td>18</td><td><10</td><td><10</td></tr><tr><td>20.06.2016</td><td>Utmärkt</td><td>16</td><td><10</td><td>10</td></tr><tr><td>18.07.2016</td><td>Utmärkt</td><td>19</td><td><10</td><td><10</td></tr><tr><td>15.08.2016</td><td>Utmärkt</td><td>18</td><td><10</td><td>10</td></tr></table> Åtgärdsgräns för enstaka undersökningsresultat är; 200 cfu/100ml för enterokocker 500 cfu/100ml för <i>Escherichia coli</i>	Provtagningsdatum	Kvalitet	Temperatur +°C	Enterokocker cfu/100ml	<i>Escherichia coli</i> cfu/100ml	2019					6.6.2019	Utmärkt	18	<10	<10	26.6.2018	Utmärkt	17	<10	<10	24.7.2018	Utmärkt	22	<10	<10	14.8.2018	Utmärkt	17	<10	<10	2018					30.5.2018	Utmärkt	17	<10	<10	27.6.2018	Utmärkt	16	<10	10	25.7.2018	Utmärkt	23	<10	<10	15.8.2018	Utmärkt	18	<10	80	2017					31.5.2017	Utmärkt	9	40	50	28.6.2017	Utmärkt	13	10	30	26.7.2017	Utmärkt	15	<10	<10	16.8.2017	Utmärkt	18	<10	20	2016					01.06.2016	Utmärkt	18	<10	<10	20.06.2016	Utmärkt	16	<10	10	18.07.2016	Utmärkt	19	<10	<10	15.08.2016	Utmärkt	18	<10	10
Provtagningsdatum	Kvalitet	Temperatur +°C	Enterokocker cfu/100ml	<i>Escherichia coli</i> cfu/100ml																																																																																																						
2019																																																																																																										
6.6.2019	Utmärkt	18	<10	<10																																																																																																						
26.6.2018	Utmärkt	17	<10	<10																																																																																																						
24.7.2018	Utmärkt	22	<10	<10																																																																																																						
14.8.2018	Utmärkt	17	<10	<10																																																																																																						
2018																																																																																																										
30.5.2018	Utmärkt	17	<10	<10																																																																																																						
27.6.2018	Utmärkt	16	<10	10																																																																																																						
25.7.2018	Utmärkt	23	<10	<10																																																																																																						
15.8.2018	Utmärkt	18	<10	80																																																																																																						
2017																																																																																																										
31.5.2017	Utmärkt	9	40	50																																																																																																						
28.6.2017	Utmärkt	13	10	30																																																																																																						
26.7.2017	Utmärkt	15	<10	<10																																																																																																						
16.8.2017	Utmärkt	18	<10	20																																																																																																						
2016																																																																																																										
01.06.2016	Utmärkt	18	<10	<10																																																																																																						
20.06.2016	Utmärkt	16	<10	10																																																																																																						
18.07.2016	Utmärkt	19	<10	<10																																																																																																						
15.08.2016	Utmärkt	18	<10	10																																																																																																						
5.4.1 Klassificering av badvatten från tidigare badsäsonger	Badvattnet på Nabbens badstrand klassificeras som UTMÄRKT. Klassificeringen baseras på provtagningen utförd under perioden 2016-2019. Badvattnet klassificeras enligt indelningen utmärkt, bra, tillfredsställande eller dålig. Gränsvärdet för utmärkt baseras på 95 percentilvärdet för den senaste fyra års perioden; 100 cfu/100ml för enterokocker 250 cfu/100ml för <i>Escherichia coli</i>																																																																																																									

**BADVATTENPROFIL FÖR
NABBENS BADSTRAND
MARIEHAMN, ÅLAND**

5.4.2 Iakttagelser från tidigare badsäsonger	Badvattenkvaliteten har från 2008 och framåt varit utmärkt vid provtagningstillfällena under badsäsongen, med undantag för 23.06.2014.
5.5 Förekomst av cyanobakterier	Det kan förekomma cyanobakterier i slutet på sommaren vid varmt och lugnt väder.
5.5.1 Iakttagelser av cyanobakterier tidigare bad-säsonger	Avrådan från bad sattes upp på badstranden den 22.08.2002. Den 26.6 2019 1.
5.5.2 Bedömning av under vilka förhållanden cyanobakterier förekommer	Cyanobakterier kan förekomma på Åland från mitten av juli till mitten av augusti när det är varmt och stilla väder. Bedömningen av cyanobakterier görs i en 0-3 gradig skala; 0 = Inga cyanobakterier 1 = Lite cyanobakterier 2 = Rikligt med cyanobakterier 3 = Mycket rikligt med cyanobakterier
5.5.3 Art- och toxinundersökningar	Det har inte utförts någon art eller toxinundersökning av badstrandens badvatten.
5.6 Sannolikhet för skadlig tillväxt av makroalger och/eller växtplankton	Det har inte förekommit några skadliga tillväxter av makroalger.
5.7 Inverkan av väderförhållanden på badvattenkvaliteten	Temperaturen, vindens och regnens inverkan på badvattnet har inte kartlagts speciellt. Vi kan konstatera att det vid varmt och stilla väder uppstår blomningar av cyanobakterier. Dessutom har det konstaterats att vattenkvaliteten vid intensiva skyfall på sommaren påverkar bakteriehalten i badvattnet negativt.

6. FÖRORENINGSKÄLLOR OCH BEDÖMNING AV DESS BETYDELSE

6.1 Avloppsbehandlingsystem	Öster om Nabbens badstrand finns en bräddningsavlopp, tillhörande Jomala kommun. Det har förekommit bräddningar det är dock oklart vilken påverkan ett utsläpp har på badvattenkvaliteten.
6.2 Dagvattensystem	I närheten av badstranden kommer inga större dagvattensystem ut.
6.3 Annat ytvatten	I närheten av badstranden finns inga andra ytvatten.
6.4 Jordbruk	I närheten av badstranden finns inget jordbruk.
6.5 Industri	I närheten av badstranden finns ingen industri.
6.6 Hamnar, båt-, landsvägs-, och järnvägstrafik	Under sommarsäsongen är det livlig båttrafik på Slemmerna
6.7 Djur och fåglar	Det finns iakttagelser av gäss på badstranden. Husdjur är förbjudna på stranden.
6.8 Andra föroreningskällor	Det finns inga andra kända föroreningskällor.

7. KORTVARIGA FÖRORENINGSSITUATIONER

7.1 Bedömning av eventuella kortvariga situationer	Kortvariga föroreningar vid badstränder som koncept har tillkommit genom antagandet av det nya badvattendirektivet. Det innebär kortare tids avvikelse genom förorening som inte kommer att påverka badvattenkvaliteten längre än tre dagar. Exempel på sådana är bräddning från avlopp eller dagvattenledning.
7.2 Förvaltningsåtgärder som tidigare vidtagits	Vid bräddningar kontaktas ÅMHM av verksamhetsutövaren. Baserat på problemets art kan ÅMHM vidta åtgärder som extra provtagning eller avrådan från bad. Dessutom pågår en genomgång av pumpstationerna där målet är att förbättra förutsättningarna och minimera uppkomsten av bräddningar framöver. Avrådan från bad sattes upp 23.06.2014 pga. höga bakteriehalter.

BADVATTENPROFIL FÖR
NABBENS BADSTRAND
MARIEHAMN, ÅLAND

7.3 Ansvarsfördelning vid kortvariga för- oreningssituationer	ÅMHM tar extra prover och sätter upp skyltar som information till de badande. ÅMHM meddelar ägaren och för en diskussion om vilka åtgärder som eventuellt behöver vidtas för att minimera uppkomsten av förorening.
--	---

8. TIDPUNKT FÖR UPPGÖRANDE OCH UPPDATERING AV BADVATTENPROFILEN

8.1 Tidpunkt för uppgörande av badvattenprofilen	Badvattenprofilen har upprättats den 1 mars 2011.
8.2 Tidpunkt för uppdatering av badvattenprofilen	Badvattenprofilen har reviderats den 20 maj 2020.